

"Физическая культура" в профессиональном училище строительного профиля. Развивать, в процессе обучения, не только физические качества, необходимые для профессии, но и формировать профессионально-прикладную физическую культуру личности. Так как, именно на уроках физической культуры формируются компоненты профессионально-прикладной физической культуры личности: когнитивный, мотивационно-ценностный, деятельностный.

1. Бегидова С.Н. Теоретические основы профессионально-творческого развития личности специалистов физической культуры и спорта / С.Н. Бегидова. - Майкоп: издат. Отдел АГУ, 2001. - 270 с.
2. Хакунов Н.Х. Отпрофессионально-прикладной физической подготовленности - к формированию профессионально-прикладной физической культуры/ Н.Х. Хакунов, В.П. Шрам // Теория и практика физической культуры. - 2006. - № 3.
3. Lingqvist A. Physical exercise in the prevention of coronary heart disease an experimental study. - The Swedish Sports Research Council, Research Reports. 1971-76-Stockholm. 1997.-31p.
4. Matthews D. Campus recreation programs// Sport and fitness management. - 1995.

#### **МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ 3-4 РОКІВ НАВЧАННЯ НАУКМА**

Жуков В.О., Лахманюк Т.В.

Національний університет «Києво-Могилянська академія», м. Київ, Україна

Загально визнано, що регулярні заняття фізичними вправами не тільки позитивно впливають на організм людини, але й збагачують її духовний світ, сприяють формуванню стилю життя [1].

Фізична культура у вищих навчальних закладах представлена як навчальна дисципліна і важливий компонент цілісного розвитку особистості студента, що проявляється через гармонізацію духовних і фізичних сил, стан здоров'я і фізичне вдосконалення. Однак, змушені констатувати, що після проходження обов'язкового курсу "фізичне виховання" більше 40% студентів не займаються фізичними вправами взагалі. Цей факт підтверджено більшістю авторів [1,3].

Мета нашого дослідження - виявлення і аналіз пріоритетних мотивацій студентів 3-4-го років навчання до занять у групах спортивного вдосконалення з урахуванням специфіки умов рейтингової оцінки та організації фізичного виховання в НАУКМА.

Під час досліджень було використано методи анкетування і співбесіди, проведені порівняльний аналіз результатів оцінки рівня фізичної підготовленості та загального рейтингу студентів за результатами сесії.

Всього опитано 372 студенти протягом останніх чотирьох років.



Встановлено, що до груп спортивного вдосконалення щорічно записується 85-95 студентів 3-4-го р. н. (7,4-8,5% від усіх студентів цих років навчання). Крім того, спортивні секції за межами Академії відвідують 25-30 студентів (4-5%); займаються самостійно, консультуючись з викладачами, 20-25 студентів (3%).

Насамперед хочемо наголосити, що мотивація - це не постійна величина, вона змінюється залежно від багатьох чинників середовища перебування людини. Позитивніший характер середовища у значній мірі підвищує рівень мотивації і розширює її діапазон [2].

За результатами дослідження було виявлено ряд основних факторів, які формують мотивацію до занять у групах спортивного вдосконалення. Насамперед, це бажання покращити свою фізичну форму, з чим 38,6% студентів пов'язують гарний стан свого здоров'я, високий рівень працездатності, майбутній діловий імідж.

Наступним за значенням фактором є зовнішній вигляд - 23,7% студентів. При цьому у дівчат домінує бажання зменшити вагу тіла і корекція фігури, а хлопцям важливо покращити рельєф м'язів.

Фактор можливості отримати додаткові кредити складає 15,4%. Як правило, більшість з цих студентів не регулярно і без ентузіазму відвідують групи спортивного вдосконалення, де не потрібен певний рівень спеціальної технічної і фізичної підготовки. Їх головна мета - отримати кредити, які можуть стати вирішальними при опануванні навчального плану підготовки бакалаврів. І це яскраве свідчення того, що студенти не в повній мірі розуміють значення фізичної культури і спорту для власного розвитку.

Соціальний фактор становить 10,7% і за компонентами підрозділяється на такі складові:

- знайти нових друзів і розширити коло знайомих (дівчата - 43.4%, хлопці - 47.6%);
- досягти більшої впевненості у собі, відчутти власну значущість (дівчата - 30.1%, хлопці-34,8%);
- заради компанії і симпатії (дівчата - 26.5%, хлопці - 17.6%).

Фактор досягнення високого спортивного результату характерний для 6,4% студентів і майже однаковий для хлопців і дівчат.

інші три фактори: наслідування, отримання задоволення та пізнавально-інформаційний в сумі набрали 5,2%.

Слід зазначити, що прихильність до занять певним видом спорту на 3-4-му р. н. багато в чому залежить від особистої внутрішньої культури студента, його вмотивованості та наявності досвіду систематичних занять спортом до вступу в Академію та на 1-2-му р. н.

За результатами наших досліджень 84,4% студентів займалися на 1-2-му році навчання брала участь у відборі до певної групи спортивного вдосконалення, але не пройшла контрольні тести.

Звертає на себе увагу і значна кількість студентів 3-4-го р. н. (більше 40% учасників) всіх факультетів, які беруть участь у змаганнях на першість Академії з баскетболу, волейболу, міні-футболу, плавання, шахів та ін. Головною мотивацією для більшості з них є досягнення високого спортивного результату.

Результати досліджень також показали, що студенти різних факультетів надають перевагу певним видам спорту залежно від:

- пріоритетних мотиваційних детермінант майбутнього ділового і професійного іміджу;
- негативного впливу на стан здоров'я значної за обсягом теоретичної підготовки і психологічного напруження.

Виявлено тенденцію до зростання кількості студентів у групах спортивного вдосконалення на 3-4-му р. н. порівняно з 1-2-м р. н. (відносно загальної кількості студентів на факультеті), а саме: на факультеті інформатики - з 24,4% до 29,3%; на факультеті гуманітарних наук - з 12,5% до 17,7%;

Знижується кількість студентів 3-4-го р. н. у групах спортивного вдосконалення на факультеті економічних наук - з 25,7% до 7,2%.

Відносна стабільність (+ 1-3%) при цьому зберігається на факультеті соціальних наук і соціальних технологій - 11,5%; на факультеті природничих наук - 12,7%; на факультеті правничих наук - 18,6%.

Спектр мотивацій у цьому контексті широкий і потребує більш детального розгляду.

Підводячи підсумки наших досліджень слід визнати, що турбота про свій фізичний стан не стала постійною потребою для більшості студентів 3-4-го р. н. Свідоме розуміння значущості фізичної культури та спорту, як і взагалі здорового способу життя, притаманне лише кожному 4-5-му студенту.

Досить очевидно, що майбутня професійна діяльність студента визначає два головних аспекти, які потребують постійного вдосконалення і підтримки в оптимальному режимі - це рівень кваліфікації і стан здоров'я. Сучасний ринок праці при відносно рівній фаховій підготовці надає перевагу тим, хто притримується здорового способу життя, регулярно займається фізичними вправами, менше хворіє, і, відповідно, більш творчо і енергійно працює.

1. Лубышева Л.И. Социология физической культуры. Уч.пособие,-М.:Академия, 2004.
2. Уэйберг Р.С., Гоулд Д. Основы психологи спорта и физической культуры.-Киев: Олимпийская литература.-1998.
3. Физическая культура студента. Учебник /Под ред. В.И.Ильнича.- М.: Гардарики, 2005.



## ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРОВ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ

Минкина Р.Р., Шайхутдинова Л.К.

Оренбургский государственный институт менеджмента, г. Оренбург, Россия

В дисциплине "Теоретические основы и практические предпосылки профессиональной подготовки менеджеров по физической культуре и спорту" рассмотрены специфика управленческой деятельности в сфере физической культуры и спорта, особенности профессиональной деятельности и подготовки менеджера в данной сфере, представлена модель подготовки менеджеров по физической культуре и спорту в условиях вуза.

Управление любой социальной, в том числе сферой физической культуры и спорта, предполагает его правовую регуляцию, осуществляемую в соответствии с основными принципами государственной политики. Учитывая это, представляется целесообразным рассмотреть современное состояние правового обеспечения управленческих отношений в сфере физической культуры и спорта.

На современном этапе развития общества актуализируется проблема целей, содержания и технологий профессиональной подготовки руководителей. Одним из методологических оснований ее решения может быть избран компетентностный подход, согласно которому целевым ориентиром профессиональной подготовки является становление интегральной профессионально-личностной компетентности руководителя, определяющей его универсальную способность проектировать и реально обеспечивать новое качество профессиональной деятельности. Согласно этому подходу, нами выделены четыре компонента интегральной профессионально-личностной компетентности руководителя в области физической культуры и спорта: рефлексивно-ценностный, креативно-смысловой, социокоммуникативный, когнитивно-операционный, каждому из которых соответствуют определенные профессионально-личностные свойства руководителя, базовые для данной компетентности.

Основу рефлексивно-ценностного компонента составляет субъективно-авторская профессиональная позиция руководителя как носителя ценностей; креативно-смысловой компонент отражает профессиональную направленность личности руководителя на инновационные преобразования и творческое созидание нового качества управления; социокоммуникативный компонент детерминирует готовность руководителя к управленческой коммуникации с персоналом и совместной творческой деятельности; когнитивно-операционный компонент свидетельствует о теоретико-технологической компетентности в вопросах управления.

В процессуальном плане реализация целей профессиональной подготовки Руководителей способствует обогащению их опыта, что является важнейшим Фактором развития профессионально-личностных характеристик управленцев.